

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 29 augustus 2003;

Gelet op het ministerieel besluit van 29 oktober 2002 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 06 november 2003,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische en historische in casu architectuurhistorische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

SIMONSHUIS, gelegen te

Hamont-Achel (Achel), Generaal Dempseylaan 1;

bekend ten kadaster:

Hamont-Achel, 2e afdeling, sectie A, perceelnummer 434T.

Wegens de historische en historische in casu architectuurhistorische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als dorpsgezicht:

monument W.O.1/Simonsschool/elek.kabine/pastorie/meisjesschool en klooster, gelegen te Hamont-Achel (Achel), Generaal Dempseylaan ; Pastoor Bungenerslaan , 14, 2;

bekend ten kadaster:

Hamont-Achel, 2e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 428F, 432D, 478M, 480M, 493K, 493L, 494L/DEEL.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Eén van de weinige nog resterende teutenwoningen van de Noorderkempen, in zijn huidige vorm door de familie Simons opgetrokken in 1883. Na 1909, woonplaats van de uit Eindhoven afkomstige industrieel Frans Schellens, die achteraan het in 1977 verdwenen bedrijf Tissage de Velours opricht, dat zijn grootste activiteit kent in de periode tussen beide wereldoorlogen. Tijdens de bevrijding van Achel, hoofdkwartier van de Britse generaal Dempsey, die er onder meer Dwight Eisenhower ontvangt. Sinds 1982, onderkomen van de plaatselijke V.V.V. en sinds 1988, van het Museum Grevenbroek, dat in 1997 wordt uitgebreid.

De historische, in casu architectuurhistorisch, volkskundige en socio-culturele waarden worden als volgt omschreven:

Het in 1883 opgetrokken en in 1997 vergróte Simonshuis is representatief voor de inmiddels zeldzaam geworden teutenwoningen, die vooral in de negentiende eeuw werden gebouwd in de Limburgse Noorderkempen en qua bepleisterde gevelornamentiek vaak Hollandse invloed verraden. Zulke teutenhuizen, gelegen in een eerder arme agrarische streek, wijzen op het zeer lokale fenomeen van de rondtrekkende kooplieden, die door handel te drijven in het buitenland hun families materiële welstand wisten te bezorgen. Het interieur, met zijn rijke stucafwerking en muurschilderingen in de zogenaamde Jachtkamer, bleef grotendeels bewaard.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische, socio-culturele en volkskundige waarde

Hamont-Achel (Achel): Monument voor de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog, gelegen Generaal Dempseylaan z.nr., op de hoek met de Pastoor Bungenerslaan.

Hamont-Achel (Achel): Simonsschool, gelegen Generaal Dempseylaan z.nr., op de hoek met de Pastoor Bungenerslaan.

Hamont-Achel (Achel): electriciteitskabine, gelegen Pastoor Bungenerslaan z.nr.

Hamont-Achel (Achel): voormalige pastorie, gelegen Pastoor Bungenerslaan nr. 2, op de hoek met het Michielsplein.

Hamont-Achel (Achel): voormalige meisjesschool en voormalig klooster van de zusters Jozefienen, gelegen Pastoor Bungenerslaan 14.

De historische, volkskundige, socio-culturele en industrieel-archeologische waarden worden als volgt omschreven:

Het hardstenen monument voor de gesneuvelden van de Eerste Wereldoorlog is een belangrijk historisch relict in de dorpskern, verwijzend naar de beschieting van de abdij van de P.P. Trappisten.

Achter dit monument bevindt zich de zogenaamde Simonsschool. Ten gevolge van de schoolstrijd van 1879-83 werd een nieuwe katholieke jongensschool gebouwd in de huidige Generaal Dempseylaan, de nog bestaande en vrij sterk aangepaste Simonsschool, genoemd naar Willem Simons, die de bouw ervan volledig bekostigde. De voormalige school verwijst niet alleen naar de historische schoolstrijd, maar ook naar de vrijgevigheid van de teutenfamilies in de Noorderkempen.

De electriciteitskabine, gelegen in de Pastoor Bungenerslaan, werd opgericht in 1922-23, naar ontwerp van ingenieur Stevens . Aannemers waren de gebroeders Van Werde (Achel). Het betreft een alleenstaande baksteenbouw van twee bouwlagen. Deze elektriciteitskabine, opgericht in het dorpscentrum, is een gaaf voorbeeld van een stukje industriële-archeologie uit het interbellum.

De voormalige pastorie werd opgetrokken in 1908-09, naar ontwerp van de architecten H. Martens (Stevoort) en V. Lenertz (Leuven), gelijktijdig met de nieuwe parochiekerk. Aannemer was Mathijs Van Werde (Achel).

Het voormalig klooster van de Jozefienen fungeert heden als ruimte voor buitenschoolse kinderopvang en bovenaan als woonst .

Op 24 maart 1898 werd het eerste klooster door pastoor Vossen ingezegend. In 1912 werd een nieuw klooster met school opgetrokken, naar ontwerp van architect H. Martens (Stevoort), met als aannemer Mathijs Van Werde (Achel).

Dit voormalig klooster, annex school, is, evenals de in deze straat gelegen voormalige pastorie, een sober voorbeeld van de eerder rationele, utilitaire architectuur van bouwmeester H. Martens.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 16-01-2004

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN